

ZÁKON

ze dne.....2018,

kterým se mění zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, ve znění zákona č. 183/2017 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

V § 12 zákona č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, se na konci odstavce 3 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena k) až m), která znějí:

„k) poskytovatele sociálních služeb,

l) zdravotnického zařízení poskytujícího ambulantní péči, vyjma zdravotnických zařízení poskytujících zdravotní péči v oborech klinická stomatologie, ortodoncie, dentální hygienista, v zařízeních reprodukční medicíny a zařízeních lékařské péče,

m) zdravotnického zařízení poskytujícího lůžkovou péči, vyjma zařízení lékařské péče.“.

Čl. II

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 28. února 2018.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

A. Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu, odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy a vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Podle současného stavu jsou vyloučeny z evidence tržeb ty subjekty, jež jsou vyjmenovány v ustanovení § 12 odst. 1 až 3 zákona. Zákon o evidenci tržeb je obecně koncipován takovým způsobem, že přímo vyjímá z povinnosti evidence tržeb takové podnikatelské segmenty, které již podléhají regulaci na základě jiných předpisů, jsou financovány z veřejných zdrojů nebo působí v oblasti veřejně prospěšných činností a podobně (viz důvodová zpráva k zákonu o evidenci tržeb).

Máme za to, že okruh těchto subjektů by měl být rozšířen, a to proto, že mimo v zákoně uvedené subjekty do této kategorie spadají rovněž další subjekty, které podléhají regulaci, jsou financovány z veřejných zdrojů a působí v oblasti veřejně prospěšných činností. S ohledem na povahu těchto institucí je vyloučeno, aby byl přípustný režim dle ustanovení § 12 odst. 4 zákona a bylo tak možné takové výluky dosáhnout tímto materiálním kritériem, resp. nařízením vlády. Jelikož se jedná o velký rozsah takto poskytovaných služeb, navrhuje se postup ústavně konformním způsobem, tj. upravit tyto výluky zákonem.

Navržená novela zákona o evidenci tržeb je nezbytná i vzhledem k tomu, že se zavedením povinnosti evidovat tržby ve zdravotnických zařízeních ambulantní péče vyvstává velké riziko ukončení lékařských praxí starších lékařek a lékařů, obdobně jako při zavedení povinnosti vydávat lékařský předpis v elektronické podobě (např. dle sdělení zástupců Sdružení praktických lékařů pro dospělé a Sdružení praktických lékařů pro děti a dorost na jednání Stálé komise Senátu pro rozvoj venkova dne 18. července 2017 v obou případech až 10 % lékařek a lékařů). To by v konečném důsledku znamenalo, že v některých oborech, zejména pak v již výše zmiňovaných oborech praktických lékařů, které jsou již nyní výrazně personálně poddimenzovány, by došlo k citelnému zhoršení dostupnosti lékařské péče. Daný stav může být kritický zejména na malých městech a vesnicích.

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Na právní úpravu řešenou tímto návrhem zákona se nevztahují žádné mezinárodní smlouvy, kterými je Česká republika vázána.

4. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, na rozpočty krajů a obcí a ostatní veřejné rozpočty

Navrhovaná právní úprava nebude mít dopad na státní rozpočet ani na ostatní veřejné rozpočty, jelikož kontrola je prováděna prostřednictvím veřejnoprávních orgánů.

5. Odůvodnění návrhu, aby Poslanecká sněmovna vyslovila se senátním návrhem zákona souhlas již v prvním čtení

Domníváme se, že novelu zákona je vzhledem k jednoduchému legislativnímu ztvárnění a s ohledem na blížící se datum 1. března 2018, kdy má být spuštěna tzv. III. fáze evidence tržeb, nutné schválit již v prvním čtení. Cesta novely zákona je nezbytná, neboť změny nelze dosáhnout prostřednictvím materiálního korektivu uvedeného v ustanovení § 12 odst. 4 zákona o evidenci tržeb, resp. prostřednictvím nařízení vlády dle zmocňovacího ustanovení. Nařízení vlády je podzákonnou právní normou, a tedy změna prostřednictvím novely zákona je ústavně konformní a preferovaný způsob, jak docílit požadované změny.

6. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z členství v Evropské unii

Návrh novely zákona není v rozporu s právními akty Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie, obecnými právními zásadami práva Evropské unie ani s legislativními záměry a návrhy předpisů Evropské unie.

7. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na podnikatelské prostředí České republiky a sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, a dopady na životní prostředí

Navrhovaná právní úprava nebude mít hospodářský a finanční dosah na podnikatelské prostředí České republiky.

Navrhovanou právní úpravou dojde k spravedlivému a vyváženému způsobu právní reglementace.

Navrhovaná úprava nebude mít dopady na životní prostředí.

8. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Z navrhované právní úpravy neplynou nepříznivé důsledky pro ochranu soukromí a osobních údajů.

9. Zhodnocení korupčních rizik

Navrhované změny představují pouze dílčí změny již existující zákonné právní úpravy – dochází ke změně jen nepatrné části právního předpisu.

Vzhledem k obsahu právní úpravy nebyla shledána žádná rizika, která by mohla vést ke korupčnímu jednání.

10. Zhodnocení platného právního stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Navrhovaná právní úprava nemá vliv na rovné postavení mužů a žen, a proto je z tohoto hlediska neutrální.

B. Zvláštní část

K čl. I

Záměrem návrhu zákona je mezi tržby vyloučené z evidence tržeb přiřadit také tržby uvedené v § 12 odst. 3 zákona v nově doplňovaných písmenech k) až m).

V první řadě se jedná o poskytovatele sociálních služeb, a to zejména ty, kteří nejsou příspěvkovou organizací, a na které by tedy nebylo možné aplikovat ustanovení § 12 odst. 1 písm. c) zákona. Jedná se o ústavy, spolky, korporace veřejného práva poskytující sociální služby apod. V těchto institucích působí veřejnoprávní kontrola prostřednictvím příspěvků na činnost, veřejnoprávních smluv, poskytnutých dotací atd., a tedy další kontrola prostřednictvím evidence tržeb se jeví jako nadbytečná a nepřiměřeně omezující. Tito poskytovatelé sociálních služeb poskytují služby obdobné těm, které poskytují poskytovatelé sociálních služeb jako příspěvkové organizace, které však tržby evidovat nemusejí, tudíž se zvýšenými náklady na personál a služby na zabezpečení evidence tržeb v konkurenčním prostředí mohou dostávat do konkurenční nevýhody.

Navrhuje se dále vyloučit z působnosti zákona zdravotnická zařízení poskytující ambulantní péči, avšak s níže uvedenými výjimkami. Zdravotnická zařízení ambulantní péče poskytují zdravotní služby v naprosté většině s tím, že platby jsou jim hrazeny na základě smluvních vztahů uzavřených se zdravotními pojišťovnami, které také provádějí kontrolu prováděného plnění. Nad rámec toho je prováděna veřejnoprávní kontrola prostřednictvím příslušných krajských úřadů.

Na druhou stranu se navrhuje ponechat v působnosti zákona obory klinická stomatologie, ortodontie a dentální hygienista, zařízení reprodukční medicíny a zařízení lékárenské péče, které generují velkou část přímých plateb a u kterých je zvýšená kontrola namístě. Zejména v oboru dentální hygienista, ale též v určitých případech oboru klinická stomatologie, je obvyklou praxí, že tato zařízení poskytují zdravotní služby bez smluvních vztahů se zdravotními pojišťovnami, a proto evidence tržeb má své opodstatnění.

Navrhuje se dále, aby z působnosti zákona byla vyloučena zdravotnická zařízení, která poskytují lůžkovou péči, vyjma zařízení lékárenské péče. Rovněž v této části zdravotních služeb se jedná především o obchodní korporace podnikající v oblasti zdravotních služeb. I v těchto případech je prováděna veřejnoprávní kontrola prostřednictvím krajských úřadů a dále prostřednictvím zdravotních pojišťoven, se kterými mají tato zařízení uzavřeny smlouvy na úhradu zdravotních služeb. Pokud jde o zařízení lékárenské péče, ta mohou být v některých případech součástí zdravotnických zařízení lůžkové péče, tudíž z tohoto důvodu se text upřesňuje v tom smyslu, že oproti ostatním částem zdravotnického zařízení lůžkové péče se na zařízení lékárenské péče povinnost evidence tržeb vztahuje.

V obou výše uvedených případech zdravotnických zařízení lze samozřejmě platby řešit nehotovostní úhradou složením přísl. částky pacientem na účet zdravotnického zařízení na poště či převodem z účtu, ovšem za výrazného nepohodlí pro pacienta, včetně většinou nutnosti navštívit příslušné zdravotnické zařízení opakovaně.

K čl. II

Termín účinnosti 28. února 2018 se navrhuje s ohledem na plánované spuštění tzv. III. fáze evidence tržeb k 1. březnu 2018 a dále z důvodu zisku času pro projednání návrhu zákona v orgánech zúčastněných na legislativním procesu.

V Praze dne 7. prosince 2017

Milan Štěch, v. r.
předseda Senátu